

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT

ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr F. J. J. Buijendijk, Dr K. Dijk, Prof. Dr V. Hepp, Drs C. Tazelaar en Dr B. Wielenga

Medewerker (afz.): Dr H. A. van Andel, Solo; Drs J. van Andel, 's-Gravenhage; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr Joh. C. Broon, Amsterdam; Drs W. E. Engelkes, Harderwijk; Prof. Dr F. W. Groenheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, Tiel; Dr B. A. Kuipers, Amsterdam; Dr J. G. Kunst, Arnhem; Dr G. B. Kuiper, Haarlem; Dr H. W. Laman, Assen; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; Dr J. C. de Moor, Utrecht; Dr J. C. Ruilman, Utrecht; Dr K. Schilder, Delft; Dr W. J. A. Schouten, Kampen; Dr J. Thijs, Meppel; Dr D. H. Th. Vollenhoven, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Hoofddorp; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie:

Prof. Dr V. HEPP, Van Breestraat 14, Amsterdam.

Drukkers-uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 38 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.

Voor 't buitenland en Ned.-Indië f9.— per jaar.

Advertentiën: 35 cent per regel.

INHOUD: Uit de Schrift: Apollos (Hand. 18:26). — Kerkelijk Leven: De vermaningen. Het formulier van den Ban. De formulier van de Wederopneming. De Rapporten op de particuliere Synodes van Eriesland. — Voorhechten. — Uit het Pol. en Soc. Leven: Vrouwenroep en vrouwenharten. — Wijnbegeerte. In de school der wijzengeerte XXXII. — Kerkgeschiedenis LXXX. — Literatuur en Kunst. Als van oude prenten... IV (Stob). — Zending en Evangelisatie: twee dingen. — Uit de Buitenl. Kerken: Een boodschap van Genève. — Perschoon. — Stemmen uit onze Kerken. — Correspondentie. — Kerkenieuws.

Wegens de Jaarvergadering van de Vereen. voor Hooger Onderwijs op Geref. Grondslag, deze week geen hoofdartikel.

UIT DE SCHRIFT.

Apollos.

.... En als hem Aquila en Priscilla gehoord hadden, namen zij hem tot zich en legden hem den weg Gods onderscheidelijker uit.

Hand. 18:26.

Onder de problemen, die we tegenwoordig rijk zijn, (als rijk daar tenminste het goede woord voor is) behoort ook dat van de intellectueelen. Met intellectueelen worden dan bedoeld de gemeentelieden, die een bijzondere mate van ontwikkeling hebben, die wat meer geleerd hebben dan recht toe recht aan. Want ofschoon het woord intellectueel afkomstig is van intellect of verstand, zal toch niemand beweren, dat zij, die met dien naam genoemd worden, ook werkelijk altijd in verstand boven de ongeschoolde eenvoudigen uitsteken. Neen, het verschil ligt daarin, dat zij door opleiding en opvoeding of misschien wel door eigen onderzoek zich meer hebben kunnen ontwikkelen, al staat een en ander menigmaal ook met aanleg en begaafdheid in verband.

Deze intellectueelen worden wel weer nader onderscheiden in zulken, die een academisch-wetenschappelijke opleiding hebben genoten, en anderen, die dat voorrecht missen, en zich met een mindere vorming moeten behelpen.

Nu wil ik van onze zoogenaamde „ontwikkelden“ niets kwaads zeggen, noch de eenvoudige ongetuigen tegen hen uitspelen, maar het feit, dat zoo nu en dan het „probleem van het intellect“ weer opduikt, toont, dat we niet altijd de harmonische saamvoeging der meer- en minder ontwikkelde in ons kerkelijk leven hebben bereikt. En toch is het onze dure roeping er naar te streven, want daar ligt een groote zegen Gods in. Die zegen wordt geweerd, als de intellectueel zich hoogmoedig boven de gewone schare verheft, of zich uit de hoogte tot haar neerbuigt.

Maar evenzeer wordt die zegen geweerd als de ongeschoolde de rijker-ontplooiden gaven en meerdere kennis der beter-ontwikkelden versmaden en er op smalen.

Eerst als beide groepen elkaar aanvullen en door onderlingen nitruil van denkbeelden elkaar sterken en verrijken, eerst dan brengt alle geestelijk kapitaal, dat Christus aan Zijne Kerk gaf, de hoogste rente op. Dan is er gemeenschap der heiligen in den schoonsten zin des woords.

Wat hebben we daar een mooi voorbeeld van te Efeze in Apollos, Aquila en Priscilla. Apollos was daar de intellectueel.

Aquila en Priscilla daarentegen eenvoudige, ongeleerde handwerkslieden, tentenmakers.

Apollos was een fijne geest, een rijk-begaafde, wetenschappelijk-ontwikkelde Jood, afkomstig uit Alexandrië, dat toentertijd een centrum van geleerdheid was. Hij was gevormd als een Grieksche cultuurmensch. En wat had hij een kennis van het Oude Testament. Daarbij beschikte hij over een rijk sproektalent, was vurig van geest en had sterke arbeidskracht en -lust. Ook was hij van het evangelie der genade Gods in Christus niet

vreemd gebleven. Hij was daar zelfs in onderwezen, maar wist er toch nog niet genoeg van, daar zijn leeraars, blijkbaar afkomstig uit de school van Johannes den Dooper, hem niet verder dan tot den Doop van Johannes hadden kunnen leiden.

Toch brandde hij van ijver dit evangelie van het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt aan de Joden te prediken, en wel naar aanleiding van de Schriften des Ouden Verbonds. Zoo komt hij ook te Efeze en spreekt daar vrijmoedig in de synagoge.

Daar hooren hem Aquila en Priscilla, de eenvoudige trouwhartige vrienden van Paulus, die zoveel met dezen gesproken, en zoveel van hem geleerd hebben, die de Christusprediking ontvangen hebben uit de allereerste hand, en nu den eenigen troost in leven en sterven kennen en genieten.

Zij hooren Apollos, vinden zijn rede schoon, verblijden zich in zijn rijke gaven, in zijn trouwe toewijding, in de vurigheid van zijn geest, in zijn diepdringende kennis van het Woord, maar bemerken tevens, dat hij er niet met het evangelie van Christus nog niet is, dat hij daarin en daarvan nog heel wat leeren moet.

En wat is nu het treffende?

Dat zij, de ongeschoolde arbeidersmensen, niet uit de hoogte over Apollos den staf breken. Dat ze niet zeggen: wat 'n stumperd bij Paulus vergeleken! Dat ze niet smalen: wat moet die jonge man met al zijn geleerdheid en zijn mooie woorden! Dat treedt daar zoo vrijmoedig op!

Ook maken ze hem niet verdacht bij anderen als een jong eigendunkelijk mannetje, bij wien het alles in het hoofd en op de tong ligt, en maar weinig in het hart.

Dat valt te meer op, omdat Apollos had wat hun vereerde en geliefde Paulus miste, n.l. schitterende gaven van welsprekendheid. Daardoor te eer hadden Aquila en Priscilla geprikkeld kunnen worden om dezen nieuwen prediker te bedillen.

Let er verder op, dat ze zich niet aan Apollos opdringen en niet zeggen: och man, wat ben je nog een stumperd! Werp je wetenschap eens overboord en laat je nu eens van Gods volk leeren. Niets van dat alles.

In stille liefde nemen ze Apollos tot zich in huis, spreken daar met hem, rustig, kalm, in het verborgene, met alle waardeering voor zijn gaven, met alle blijdschap over zijn komst, en vertellen hem dan zoo gaandeweg meer van Paulus' onderwijs over Christus, van het werk des H. Geestes, en de waarheid, die naar de godzaligheid is.

Ze gaan niet boven dezen jongen broeder staan, maar naast hem, hand in hand, hart aan hart. Ze zien, dat de Heere in hem iets groots, iets goeds aan Zijne Kerk geeft.

En nu vullen zij zijn kennis en inzicht aan, leggen hem den weg Gods onderscheidelijker uit.

En het mooie aan den anderen kant is dat die wetenschappelijk-gevoerde redenaar, die vurige talentvolle jonge man, die echte intellectueel ootmoedig genoeg is om als een kind naar hen te luisteren en zich te laten onderwijzen door deze eenvoudige trouwe zielen, die door Gods Geest worden geleid, ja, dat hij hun onderwijs gretig en dankbaar aanvaardt.

Nu zijn ze met elkaar rijk.

En voor elkaar tot zegen.

Zoo komt er harmonische ontplooiing van alle gaven en krachten, en saambinding in waarachtige gemeenschap der heiligen.

Hebben wij van Apollos, Aquila en Priscilla niets meer te leeren?

Of kunnen zij ons mogelijk — b.v. als wij bezig zijn „het cultuurprobleem der intellectueelen“ op te lossen — met hun drieën „den weg Gods wat onderscheidelijker uitleggen“?

F. C. M.

KERKELIJK LEVEN.

De vermaningen.

Aan de afsnijding gaan de „vermaningen“ van den kansel vooraf.

Deze vermaningen zijn drie in getal.

Het zijn natuurlijk geen vermaningen, gericht tot den zondaar of zondares. Deze moeten langdurig en herhaaldelijk worden vermaand.

Maar ze zijn gericht tot de gemeente.

Voor deze vermaningen ontwierpen Deputaten nu formulieren.

Een uitnemende gedachte.

Vele kerken hebben daar geen doordachte formulieren voor. Soms worden ze door den predikant even geïmproviseerd.

Hier tegen rijzen vanzelf bezwaren.

Het ontwerp van Deputaten is, naar zij meedeelen, gedeeltelijk ontleend aan wat reeds in enkele kerken gebruikelijk is.

Om een denkbeeld hiervan te geven, neem ik hier over het formulier voor de Tweede Vermaning.

Geliefden. De kerkeraad was reeds eenmaal in de droeve noodzakelijkheid aan de gemeente mede te deelen, dat een broeder (zuster) zich heeft schuldig gemaakt aan ergerlijke overtreding van het ... gebod des Heeren (bestaande in) en dat hij (zij) wegens zijne (hare) kennelijke onboetvaardigheid niet slechts van het H. Avondmaal is afgehouden geweest, maar dat de kerkeraad ook verder met hem (haar) had te handelen.

Nu kan de kerkeraad met groote droefheid u niet verbergen, dat tot hertoe van waarachtige bekeering bij deze(n) broeder (zuster) niets is gebleken, maar integendeel aan de menigvuldige bestraffingen en vermaningen door hem (haar) geen gevolg is gegeven.

Daarom wordt met de afsnijding thans voortgegaan, en na ingewonnen advies der Classis, voor de tweede maal hiervan mededeeling gedaan, thans met het noemen van den naam des zondars (der zondares).

Deze is: N. N., wonende

Wij wekken u met den meesten ernst op hem (haar) gedurig liefderijk te vermanen en voor hem (haar) naarstiglijk te bidden of het den Heere behagen mocht hem (haar) tot bekeering te leiden, opdat hij (zij) zich niet tot het uiterste verharde.

Hierin is de juiste toon getroffen.

Enige correctie in den vorm is nog wel noodig. Zoo behoorde b.v. de zinsnede: „Nu kan de kerkeraad met groote droefheid u niet verbergen“ wel in ons tegenwoordig Nederlandsch te worden uitgedrukt.

Overigens betekenende deze formulieren mettoord verrijking.

Het formulier van den Ban.

Een drietal veranderingen zijn door Deputaten voor dit formulier geconcipeerd.

Voor „verroterd“ lid willen zij lezen „bedorven“ lid.

Deputaten motiveeren: „De gepastheid dezer verandering behoeft ongetwijfeld niet nader bewezen te worden“.

Zou dit waar zijn?

Ik geloof juist, dat toelichting op dit punt niet mag ontbreken.

Er staat in het formulier niet verrot lid. Dan zou men het kunnen vervangen door het zachtere bedorven lid.

Maar men vindt daar verrotter lid. Het verrottingsproces is aan den gang. Maar nog niet vol eind. Zeifs wordt de mogelijkheid opengelaten, dat het bedervingsproces nog gestuit wordt. En daarom volgt er: en tot nog toe ongeneeselijk lid. Op de woorden: en tot nog toe, komt het hier aan.

Zet men nu: bedorven lid, dan is het bederf

Facultatief.